

Bilavdragen under inkomst av tjänst

av taxeringsintendenten Eric Sjölin

Rätten till avdrag för bilkostnader för färd mellan bostaden och arbetsplatsen har som väl alla märkt varit föremål för en intensiv debatt sedan verkningarna av de för årets taxering gällande reglerna börjat synas. Det är bl a riksskatteverkets föreskrifter och anvisningar som ifrågasatts och det *kan* kanske därför vara av intresse att få dessa belysta från en annan synvinkel än den vanliga.

I kommunalskattelagen finns i punkt 4 av anvisningarna till 33 § intagna regler om avstånd och tidsvinst och även för hur avdragets storlek skall beräknas. Regeringen har sedan bemyndigat riksskatteverket att utfärda de föreskrifter som behövs för tillämpningen.

Riksskatteverket har också utfärdat sådana föreskrifter och även kompletterat dessa med anvisningar (RSV 3206). Här lämnas sålunda *föreskrifter* om storleken av de kostnader som får avdragas men även *anvisningar* om att exempelvis skattskyldig, som regelmässigt använder bil i tjänsten, bör medges avdrag enligt de lämnade föreskrifterna om avdragets storlek. Det kan i detta sammanhang påpekas att de i kommunalskattelagen intagna reglerna om avstånd, tidsvinst och avdragsbeloppens storlek inte gäller för dem som regelmässigt använder bil i tjänsten eller för handikappade.

Riksskatteverkets föreskrifter är bindande medan anvisningarna endast är att uppfatta som råd till taxeringsmyndigheterna.

I riksskatteverkets föreskrifter m m om vädering av fri eller delvis fri bil vid inkomst av tjänst (RSV 3208) har intagits en *föreskrift* av följande lydelse:

”RSV har i särskilda föreskrifter angett grunderna för beräkning av avdrag för resor med bil mellan bostad och arbetsplats. Skattskyldig som åtnjutit förmån av fri eller delvis fri bil och använt bilen mellan bostad och arbetsplats medges avdrag under de förutsättningar och i enlighet med de grunder som anges i nämnda föreskrifter.

I de fall nämnda föreskrifter innebär att avdrag får medges med ledning av faktiska kostnader (t ex handikapp) . . .”

Såsom ovan angivits gäller riksskatteverkets bemyndigande endast att utfärda *föreskrifter* för hur avdraget skall beräknas och inte att bestämma vilka kategorier av skattskyldiga, som är berättigade att få avdrag. Riksskatteverket synes sålunda ha överträtt sina befogenheter när det utfärdat ovan citerade *föreskrifter*. Man kan naturligtvis ej heller ge några föreskrifter om handi-

kappade eftersom de ej alls berörs av reglerna i de ifrågavarande anvisningarna i kommunalskattelagen.

Oavsett om riksskatteverket gått för långt i sina föreskrifter eller ej kan man fråga sig om det verkligen finns sakliga skäl för att en person med tjänstebil skall få avdrag för bilkostnader för färd mellan bostad och arbetsplats enbart därför att han regelmässigt använder bilen i tjänsten. Om en person med egen bil använder denna regelmässigt i tjänsten synes det naturligt att han får avdrag för kostnaderna för resorna mellan bostaden och arbetsplatsen eftersom han ju måste transportera bilen *till* arbetsplatsen för att kunna använda den i tjänsten. Men för en person med tjänstebil är det väl inte lika naturligt att avdrag skall medges. Han kör bilen *från* arbetsplatsen till bostaden för att kunna använda den privat. Det är sålunda det privata användandet som gör att bilen flyttas från arbetsplatsen till hemmet och då har man väl knappast någon anledning att skattemässigt premiera dessa resor. I enstaka fall kan det väl dock vara ett tvång att uppställa bilen vid bostaden om inte uppställningsplats finns vid arbetet men sådana fall torde vara sällsynta. Det torde därför finnas goda skäl att ifrågasätta om riksskatteverkets även i övriga diskutabla föreskrifter i detta avseende bör tillämpas.

Slutligen kan man väl också ifrågasätta lämpligheten av att i föreskrifterna m m angående fri bil intaga regler, som berör avdragsrätten för resor till och från arbetet. Där finns ju särskilda föreskrifter m m för just sådana resor och där borde väl rätteligen också de här frågorna ha upptagits.

Anm.: I sitt inlägg hänför sig Eric Sjölin till RSV 3206 och 3208. Dessa ingår i RSV:s blankettserie och innehåller föreskrifter och anvisningar, som lämnats ut till allmänheten. Motsvarande innehåll återfinns i RSV Dt 1982:20 och 19.

Dt 20 avser avdrag för resor mellan bostad och arbetsplats. Föreskrifterna inrymmer endast beräkningen av avdrag för körda mil. Övrigt innehåll utgörs huvudsakligen av anvisningar, bl a för handikappade och för skattskyldiga, som regelmässigt använder sig av bil i tjänsten. Meddelandet är modernt uppställt med särskilda rubriker för föreskrifter och anvisningar.

RSV DT 1982:19 avser värdering av bilförmån. Som framgår av Sjölin's inlägg har man också kommit in på avdrag för resor mellan bostad och arbetsplats för handikappade med fri bil.

Dt 19 är uppställt på det gamla sättet med trianglar, jfr SN 1982 s 229. Den gammalmodiga uppställningen har kanske bidragit till den av Sjölin påtalade sammanblandningen av föreskrifter och anvisningar?

Red.